

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 Hasábnos polttar egyezri hirdetésnél 10 Hl., többzari hirdetésnél 14 Hl. — Hivatalos hirdetésnél minden szó 4 Hl. — Hirdetések és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.	

Feladvó szerkesztő:
ÉLES KÁROLY.
Laptulajdonos és kiadó:
HORVÁT GÁBOR.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szent István.

Felzokog ajkunkon a magyar nép vágyó, epedő kérdése:

Ah hol vagy magyarok
Tündöklő csillaga?

Aggodalmas szívvel, szeretettel fordulunk Hozzád, nemzetünk védőszentje, szállj le hozzánk, szállj szívünkbe és erősíts meg hatalmas pártfogásoddal, apostoli szellemeddel, szent István.

Mert te vagy ezeréves multunk legnagyobb dicsősége, te vagy jelenünk bizodalma és jövőnk örök záloga.

Midőn ünnepeden Hozzád száll szemünk tekintete, szívünk szerelme és vágyaink forró esengése: glóriás fényben tündökölvén állsz előttünk, nemzetünk terítője, első királya és szentje.

A magyarok Istene vezette be Árpád népét e földre és nagy, világtörténelmi hivatást rendelt neki élete sorsául. És hogy ezt a világtörténelmi hivatást méltóképpen betölthesse a magyar, adta nekünk Szent Istvánt, Isten küldötte. Tele isteni tulajdonságokkal, nagy küldetése betöltésére.

Árpád szerzett népének földet, István szelleme és munkája a haza szentséges fogalmává emelte és avatta e földet.

Egyik kezében az evangelium, a másikban a világi törvények könyve.

Amazzal népét a pogány vallásból a Krisztus hiveivé avatta. Vele megnyi-

totta népe számára az emberi lélek legnagyobb és legfőbbesőbb birodalmát: Isten országát.

Megtermékenyítette az elméket és sziveket a legmagasztosabb tanítások és erkölcsi erények befogadására.

Elszakította őket a rögtől és fölemelte a legszentebb eszmék birodalmába.

És vágyakat oltott bele, népe lelkébe, hogy e magas eszmék és erények elérésére törekedjék.

Azért volt népének apostola, aki szent Pál hitével, buzgalomával és bölcsességével vezete népét Isten országa felé.

Midőn pedig a lelkeket a keresztény szellem ihletésével fogékonytá tette, közös szent ideálokat tűzött népe elé. A földet hazává, a népet nemzeté emelte s bölcs intézkedéseivel és törhetetlen akaratával örök időkre beleveste a keblek mélyébe a haza és nemzet szeretetét.

E kettős munkája egybefonódott, mint mikor két láng egybeolvad. Annál nagyobb lön összeforrasztó ereje. Hisz két legszentebb eszméből, Isten és a haza eszméjéből csapott föl a két láng és olvadt azután együvé, hogy átalakítsa, egyéni és világtörténelmi hivatására képessé tegye a magyart.

Ezeréves multunk fényes tanúságtétele, hogy Szent István betöltötte isteni küldetését és általa betöltötte világtörténelmi hivatását a magyar.

Itt állunk és állunk ma is, mint erős szikla, a népek forgatagában. A

magyar nép, a magyar haza hullám-törője nagy népek ellenkező árajának, amelyek összecsapódásából beláthatatlan veszedelmek zúdultak volna a multban és zúdulnának a jövőben az emberiségre. Népünk sorsa, hogy ütköző pontja és elhárítója legyen e veszedelmeknek. Nagy és nehéz sors, tele küzdelemmel, szenvedéssel és boldogtalansággal. De az isteni gondviselés jelölte ki számunkra, be kell töltenünk bármennyi küzdelem és szenvedés, bármennyi vér és könny árán is.

Első szent királyunk érdeme és örök dicsősége, hogy e nehéz sorsra, e nehéz sors betöltésére és elviselésére előkészítette és megtanította népét. Ő nélküle összecsapott volna nemzetünk fölött a hullámsír és eltűnt volna föld színéről a magyar. Ah, pedig mily édes, mily boldogító a nemzeti élet. S mennél több fájdalommal tele és minél jobban reszketünk ezért a drága életért: annál édeesebb, annál boldogítóbb. Hisz ahány kalvaria, ugyananyi oltár, hogy imádkozunk és szenvedni és küzdeni tanuljunk e nemzetért, e hazáért.

István mint ember maga is megjárta az élet kálváriáját, hogy közelebb legyen és minket is közelebb emeljen Krisztushoz. Életével is tanította népét, hogy tűrni, szenvedni, megpróbáltatásokat erős szívvel elviselni tudjon. Azért nem csupán megalapítója a magyar hazának, szentje a magyar népnek, hanem örök példaképe is nemzetének. Isteni fényvel körülövezve tündöklött előttünk s e fény-

Sümege vár regéje.

(Kuruc történet.)

— A Sümege és Vidéke eredeti tárcája. —

Irta: Darnay Kálmán.

Zöld hegyektől körülvevett sziklás magaslaton romjaiban hever Sümege vára. Az évek versengenek a rombolás munkájában. Ma még büszkén áll egy viharedezett bástya, a jövő évtized már léket üt rajta, a másik megintatja, hogy a harmadik romhalmazzá dönthesse. A vár tornyán, ahol ma tanyát vert az enyészet, hol kuruc, hol labanc zászlót lengetett egykor a szél. A fellegetvár lovagtermét harci zsákmányok ékítették. Aranyveretes puskák, lobogós kopják, lófarkkal díszített harci jelvények, arany bogláros s félholdas lószerszámok. A bejárat előtt álló harci üstdobok, Ujlaky Lajosnak, Sümege vár urának diadaláról beszéltek, melyet Hasszán kanizsai basa portyázó csapatján aratott.

A belvárosból felhangzó hajnali kakasszó nem zavarta meg a várlakók csendes álmát, sem a várőrség tompa léptei, kik egymást föl-váltva a lőrésekből letátongó ágyukra vigyáztak.

A fellegetvár egyik ablakán még pislogott a mécs. Ott virrasztott az egykori várkapitány aranyhajú leánya, Rédey Katinka, kinék szépségénél csak bánata volt nagyobb, mely halaványtá tette rózsapiros arcát. Ott ült lábánál öreg dadája, mesél mondva dalias vitézekről, az öreg lantosról, a jókedvű diákokról, kik rimbe szedték a vár urának vitézi tetteit.

Katinka arca, ha egy pillanatra felderült is, nyomban elborult, ha boldogtalanságára gondolt. Szíve egész szerelmével Rezi Sándoron csüngött, a vitéz kuruc kapitányon, ki oly sok keserűséget okozott gyámjának, Ujlaky Lajosnak.

Eros tusát vivott betek óta a szívében lakozó háláérzet lángoló szerelmével, mióta megtudta gyámja akaratát, hogy kezét Pető Mihálynak, az ő hű szövetségeseinek, Tátika vár urának ígerte. Vére lázongott. Hiába áztatta könyveivel leomló szőke fűrtjeit. Mi egy leány szivgyötrelme ott, ahol a magasabb érdekek áldozatot kívánnak.

A nyitott ablakon át beömlő hajnali szellő felverte álmadozásából Katinkát. Kihajolt a párkányra és letekintett az alatta tátongó mélységre. Egy merész ugrás megválthatná szenvedéseitől. Talán meg is tenné, ha szívet nem melengetné Rezi Sándor levele: „Érted megyek, ha kell, száz halálba!”

Felszakadt a köd Tátika felől. Csillogó vértéken megtörik a napsugár, trombita harsogását, lovak dobogását messze elviszi a Balaton szele. Pető Mihály, a szívesen látott kérés jön nászkíséretével. A hid csőrömpölvé hullott le, Ujlaky meleg barátsággal fogadja az érkezőt. A vigalom napja ez. üdvölvések, vig zeneszó adja hírtül a város csendes lakóinak a nászünnepe kezdését. Holnap lesz a nagy nap, mely két fiatal szívet összeláncol örök életre.

Minden arc örömtől sugárzik, csak Katinka halvány arca borul el Pető Mihály szerelmes szavaitól. Hideg borzongatja testét, gondolatait

csak Rezi Sándor értené meg, szerelmes szívének igazi vőlegénye. Ugyan nem késik-e el?

A mulatás benyulik az éjbe. A kuruc elült, vigadjunk!

A fiastyuk már régen fennragyogott az égen, mikor Ujlaky ott hagyva a mulatókat, elkísérte vendégét az utolsó legényéjszakára szobájába. Ujlaky a fellegetvárba tért nyugalmra, de nem jött álom a szemére, Gyötörte a lelkiismeret Katinka boldogtalanságáért, másrészt bánította Hagymásy Kristóf Szentgróti kuruc kapitányának hanyagsága, ki még ezeidig sem küldte be a dezermát. Pedig azt a kétszáz darab csengő aranyat éppen Katinkának szánta nászajándékkul. Sokáig hánykolódott ágyában, míg elnyomta a mámor. De nem talált soká nyugalmat puha fekvőhelyén, mert nehéz, álom gyötör. Fel-felriad a várőrség lépteitől, izgatja ma még az ébresztőre szóló dobpergés is, pedig harcban edzett lelkének az ágyúdübörgés, puskaropogás, kardok, buzogányok csattogása volt legkedvesebb zenéje. A nyírlaki erdő fölől lovas érkezését jelzi a toronyőr. Hagymási Kristóf vitéz hadnagya, Kovács Balázs büszkén vágat be a leeresztett hidon Sümege várába. Hagymási Kristófnak felküldi csatlósától a fellegetvárba, maga pedig leoldván nyergéből tarsolyát, várta a rangjához illő fogadtatást.

Ujlaky eléje sietett vendégének, betessékelte dolgozó szobájába, mert az ellenség is szívesen látott vendég, ha tele tarsollyal jár. Ujlaky pedig szerette a csengő aranyakat, Szűz Máriás tallérokat. Most is mohón kapott a kiírtított tarsolyból asztalára guruló aranyak után. Ezt

ből intő, buzdító szót sugárik felénk: kövessetek!

Ma ismét nehéz, válságos napokat él a magyar. Főlemeli tekintetét Szent István glóriás alakja felé és epedő szóval hívja: Téged magyar kíván.

Forró szívvel, esengő szóval hívunk mindnyájan, nagy király, szállj le hozzánk megerősítő szellemekkel s töltsd be vele a magyar nemzet minden igaz fiát, koronád fölkelet viselőjétől az utolsó polgárig. Ah, jöjj el István király, téged magyar kíván; jöjj el és maradj velünk, mert „reménységünk vagyunk benned“.

Nemzeti nevelés.

Az utóbbi három hónap politikai eseményeinek nagy tanulságai vannak a — társadalomra, olyan tanulságok, amiknek beszűrése megszívlelése elsőrangú kötelesség. Azt tartjuk közönségesen, hogy sehol annyit nem politizál a társadalom, mint nálunk, ahol mindenki született diplomata. Annyi bizonyos, hogy aktuális kérdéseken elragódunk mindannyian pro és kontra, állást is foglalunk valaki mellett, de arra, hogy nálunk valamikor külön véleményt váltott volna ki egy és más esemény, arra még nem volt példa. A megalkotott felfogások mellett vagy ellen tömörültünk, lármáztunk s gyanúsítottuk egymást. Távolról nézve ezt a jelenséget sokkal megdöbbentőbb, mert a teljes gondolkodó képesség hiányát mutatja első sorban s éretlenségét minden vonalon.

A legnagyobb szenzáció is csak három napot él s aztán nem törődik vele senkisé. Így vagyunk mi a politikával, amelynek fordulatait, harcait, csatározásait ökölbiszorított kézzel élvezük végig, hogy aztán megpihentessük és az indulatot vagy erőt gyűjtünk újak kiváltására. Arra, hogy a történetekből, eseményekből, tényekből következtetéseket vonjunk le társadalmilag képtelenek vagyunk.

Közel eső példa a honi ipar mellett keletkezett felbuzdulás. A politika szülte s bár társadalmilag is igyekezett érvényesíteni szándékait: ugyan hol van az a vad magyar politikus, aki melléje is állott volna e cifra szavaknak. Minden nap halljuk, hogy az idegen ipar tönkre tesz bennünket: vajjon jut-e észbe a társadalom egyetlen tagjainak is, hogy visszautasítja az idegen ipar termékeit.

Három évtized óta sem teszünk egyebet, mint közakarattal hirdetjük a nemzeti állam megszilárdítását — papíron. Mert a valóságban a társadalom nálunk közönyös minden iránt s e mellett sokkal kényelmesebb is semhogy ilyen-mivel magát megterhelje. Történeket törvényhozási intézkedések, végre is hajtának, de milyen fogantattal. Olyan a sorsa ennek, mint a pusztába ültetett fának. Az arra tévedt vándor megpihen alatta, meg is bámolja sudár növést, dicséri koronáját, de ha utja arra nem viszi, senki sem keresi fel. Mire is volna ez jó? Elég, hogy tudunk létezéséről s talán olykor emlegetjük is, hogy áll egy fa a puszták közepében, ami bi-

várta csak Kovács Balázs a ravasz kuruc hadnagy, hogy megsemmisíthesse urának hatalmas ellenségét. Egy kardcsapással el is választotta Ujlaky fejét törzsétől.

Ujlaky kiömlő vére pirosra festette a sárga fénytől csillogó aranyhalmat, melyet érintetlenül hagyott Kovács Balázs. Ki az aranyát drágább kincsével, Ujlakynak tarsolyába rejtett fejével a mitsem sejtő őrség tisztelgése között kilovagolt a várból.

A nászmenet, mely hiába várta Ujlaky adását, hamar lóra kapott, hogy üldözőbe vegye a kuruc hadnagyot.

A száguldó paripák között előljárt Pető Mihály hófelér ménjén, melynek szőre piroslott a sarkantyú nyomán kiserkenő vértől. Már-már utolérték a kuruc hadnagyot, kinek lova a végső erőfeszítéssel összerogyott.

Az utolsó pillanatban, midőn már Pető Mihály bosztól libegve kardot rántott, törték elő a nyiresből Hagymásy Kristóf és Rezi Sándor kurucai. Nem tartott soká a csetepaté, futás lett a labancok egyetlen menedéke. Maga Pető Mihály uramnak is csak gyorslábú lova mentette meg életét.

Ismét kuruc zászlót lengtetett a szél Sümege vár ormán és míg a gyászmeget barangzálás között Ujlaky megcsókolt tetemét nagy tisztességgel elkísérte örök nyughelyére, ugyanakkor vig harsonák között vitte haza ősi fűszkébe Razi Sándor szépséges menyasszonyát, Rédey Katinkát.

zony mi felőlünk már régen ki is száradhatott, derékban megroppanhatott a viharban vészben, amikor ügyet sem vetettünk rá.

Csak így lehetséges az, hogy míg mindenütt a dolgok természete szerint, a politikai élet a társadalmi szükséghez alkalmazkodik addig nálunk a társadalom az, amely a politika szekere után kullog s követi azt kátyuban, sárban vakon mindentűvé. Kötetekre megy azoknak a beszédeknek száma, amit évenként elfújunk a hazafiság jegyében. S mi haszna mind ennek?

A társadalom közönyösségét megerősít minden törekvés. Sehol azt olyan szomorúan nem tapasztalhatjuk, mint nemzeti nevelésünknel. Valójában ugy állanak a dolgok, hogy nemzeti nevelésről nem is beszélhetünk. Iskoláinkba még találunk valamit, de a családi élet a gyermeknevelést teljesen kosmopolita elvek szerint rendezte. Mert azt hiába állítja akárki, hogy nálunk a fiatal generáció hazafias, jozan nemzeti nevelésben részesülne. Nemcsak hogy ez nem történik meg, de ha véletlenül oly körülmények közé kerül a serdülő nemzedék, hogy benne nemzeti öntudat ébredhetne, száz meg száz példa az életben rögtön ott áll ellenhatásként.

Csodálatos dolog ez, de így van. Nálunk a fiatal nemzedék nemzeti öntudatának növelésére nem gondol senki, sőt mintha csak egyenesen annak a kiirtására esküdtek volna fel, igyekezünk belenevelni ifjainkba a kicsinylést, amivel nemzeti tulajdonaink iránt viseltetünk. Generációk nőnek fel azzal a tudattal, hogy ha valamit akarunk, külföldre kell érte mennünk, hogy ami a miénk, az nem jó semmi, nem az első, de még csak nem is a második rendű, ha pedig az, akkor biztosan máshonnan kopiroztuk. Bezzeg más nemzet igyekszik minden iránt bizalmat csepegtetni a fogékony lelkekbe, ami az övé, az ő produktuma. Azért vannak más nemzeteknél rajongói a nemzeti termelésnek, míg nálunk idegen kultusz eszi be magát kitörölhetetlenül a köztudatba.

S vajjon egyebekben helyes irányu-e a mi nemzeti nevelésünk. Nem. Ez pedig megint csak a társadalom elleni vád s nem a kormányzat ellen, amely tőle telhetően igyekszik eleget tenni ezen a téren. Am az iskola egymagában semmi. Ha a társadalom, a család nem áll mellette, tanítása hiábavaló semmiség, mert a való életbe át nem mehet, gyakorlati haszna nem származhatik. Első sorban éri a nemzetiellenes nevelés vádját az ugynevezett tehetségteljesek, akik anyagi szerencsés helyzetükből folyó első kötelességüknek tartják, hogy minél többet vétsenek ezen a téren. Hiszen akárhány uri gyermeket találunk, aki saját anyanyelvét sem beszéli — magyarul, mert négy öt éves korában már francia vagy német nyelvre fogják, amivel megromítják nyelvérzékét. De nem csak nyelveket sajátítottak el a gyermekekkel, hanem idegen hatásoknak teszik ki teljesen.

Vajmi ritka eset ma már, hogy magyar szokásokban, nemzeti kultuszban nevelődik valaki. Eltekintve a fővárostól, amelynek nemcsak beső életében, de már külső megnyilvánulásában a dolgoknak sincs egy fikarcnyi nemzeti vonás, a vidéki városok nagy részében is dühöng az idegen mánia: hoch-deutsch bonne, alldeusch kisasszony s nem tudni mi mindenféle nevelők hatása alatt nő fel a fiatal nemzedék.

Csoda-e ha ezek után kint a való életben úgy szembetalálkozunk az emberek, mint azt a politikai élet mutatja? Nagyon is természetes dolog ez, mint a hogy semmi különös nem volna abban sem, ha nemzeti karakterünk végképpen és teljesen elmálanék, elkallódnék a nemtörődömség és nembánomság utvesztőin.

Felhívás Szent István napjának ünneplése tárgyában.

Az Országos Nemzeti Szövetség egyik kiváló feladatává tette, hogy Szent István napjának nemzeti és társadalmi irányu méltó megünneplése érdekében minél szélesebb körre terjedő mozgalmat indít.

Szövetségünknek van ugyan tudomása arról, hogy az egyházi ünneplésen kívül néhol társadalmilag is megünneplik augusztus 20-át, de hol és miként megy ez végbe, az még nagyon kevéssé ismeretes.

Kétséget nem szenved azonban, hogy az itt-ott szokásban levő ünneplésnek csak helyi jelentőség tulajdonítható és Szent István napjának rendszeres, országos méretű ünnepléséről s ennélfogva ennek az ünneplésnek általános, az egész nemzeti életre kiható jelentőségéről ez időszereint még szó sem lehet.

Már pedig az Országos Nemzeti Szövetségnek éppen az a törekvése, hogy e nap ünneplését oly módon emelje érvényre, hogy első, nagy királyunk emlékéhez méltó legyen. Azt óhajtja, hogy e napon, melyet különben az 1801. évi

XIII. törvények a munkaszünetes napok közé emelt, a haza minden polgárának megemlékezése és hála az általa a magyar nemzetnek megszerzett szent korona első viselője, a magyar haza szilárd alapra helyezője és szervezője felé forduljon.

Minthogy pedig az Országos Nemzeti Szövetség mindenek előtt megbízható tudomást kíván szerezni, hogy hol és miként van szokásban már eddig is Szent István napjának társadalmi ünneplése, ezennel egész bizalommal azzal a kéréssel fordul a nagyérdemű közönséghez, illetőleg e sorok t. olvasójához, aki ez ügy iránt érdeklődéssel viseltetik, hogy nekünk e tárgyban felvilágosítást és tájékoztatást adni sziveskedjék.

Az erre vonatkozó szives értesítést, valamint az ünneplés módját illető nézetek és tervek közlését e címzéssel kérjük:

As Országos Nemzeti Szövetségnek, Budapest VII., Kerepesti-ut 72.

Érdeklődőknek, akik ez iránt ide fordulnak, szívesen megküldjük eddig megjelent nyomtatványainkat, melyeket Szent István napjának ünneplése tárgyában közzétettünk.

As Országos Nemzeti Szövetség elnöksége.

H I R E K.

Augusztus 18. Királyunk születésnapján az ünnepi istentisztelet f. hó 18-án reggel 8 órakor lesz.

Hálaadás. Az új pápa megválasztásának öröme f. hó 9-án reggel 9-kor hálaadó szent mise volt a plébánia templomban. Az istentiszteletet Tamási István káplán végezte, aki a mise végeztével rövid, de megragadó beszédet intézett a hívekhez X. Piusról, majd imára hívta föl a közönséget, Isten áldását kérve az új pápára és működésére.

Szabadságon. Járásunk főszolgabírája, Fűzik Gyula f. hó 18-án ötheti szabadságidőt vett. Ezalatt Karácsony Kálmán szolgabíró vezeti a hivatalt. — Szerdahely Károly aljárásbíró f. hó 17-én távozik 6 heti szabadságra.

Hivatalba lépés. Süvegh János sümegei járásbíró szabadság ideje letelvé, hivatala vezetését folyó hó 14-én átvette.

Hivatal vizsgálat. F. hó 12-én Fűzik Gyula főszolgabíró megvizsgálta Sümege községi kezelését, 13-án pedig Soós Pongrác anyakönyvi felügyelő az anyakönyvvezetést.

Köszönet. A sümegei és környékbeli úrnők egy szűkebb körű társasága a sümegei plébánia templom főoltára részére egy igen értékes és nagyon szép kiviteli oltárterítőt ajándékozott. Nagyboldogasszony napján helyezték először az oltárra. A szép ajándékért ez uton is köszönetét fejezi ki Németh János plébános.

Meghívó. A sümegei iparos ifjuság egyesülete 1903 évi augusztus 20-án saját előjára az egyesület kerthelyiségében tekeverseny-nyel egybekötött zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Belépő díj: személyenként 1 korona, családijegy 2 korona 40 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtat az egyesület. Tekeverseny kezdete délután 2 rakor. Táncmulatság kezdete este 7 órakor. Rossz idő esetén a mulatság augusztus 23-án lesz.

Táncmulatság. Zalazentgrótnak és vidékének ifjusága a Deák Ferenc tanulmányi ösztöndíj-alap javára bazárral egybekötött táncmulatságot rendezett, mely minden ízben kitűnően sikerült. A bazárnál mint előrusítók Kublin Zseni, Policser Margit, Tavasz Erzsike. Misner Sárika, Glaser Margit, Haller Bözsike és Pollák Zseni működtek. Méltó rész illeti e bájos hölgyeket, úgy a rendezőséget, mely élén Nagy Kálmán jegyzővel mindent elkövetett, hogy a nemes célú táncmulatság kitűnően sikerüljön. A bazárral egybekötött táncmulatság bevétele 217 K 7 fillér, kiadása 182 K 27 fillér, maradvány 34 K 80 fillér. Felülfizettek: Gutman László (Zalabér) 5 K, Varga Károly, Kublin János 4—4 K, Morgenstern Ignác, Keresztury György (Bezeréd) 3—3 K, Scholtz Károly, Kober János, Schröder Teréz (Győr), Novák Dononkos (Koppány), dr. Misner Antal, Korein József, Nagy Sándor, Pallanky Anna (Szentlászló) 2—2 K, Varga Miklós (Tsztpéter), Horváth Károly (Tsztpéter), Kreika Ferenc, Szeiler Ferenc (Koppány), Krausz Lipót, Eckstein Samu, Veisz Lajos, Németh Kálmán, Zahorán Pál, Vida Kálmán (Koppány), Tavasz István, N. N., Pfuhl Géza, özv. Müller Józsefné 1—1 K, Bártos Ferenc, 50 f, Villner Béla 40 fillér.

Alhir a királyról. Valami kánikulai hőség-től agyalágyult vagy dologtalanúságában halálra unatkozott ember abban leli gyönyörűségét, hogy szenzációsnál szenzációsnál hírekkel izgat egész nagy vidéket. A múlt héten azt a hirt hozták Sümege, hogy a vesztegető Szapáry László agyonlőtte magát. Majd meg a miniszterelnököt expedálta a hirtgyártó fantáziája a más-

világra. A legszenzációsabb kacsát azonban f. hó 10-én bocsátotta világgá. A vasuton érkező utasok és vasuti alkalmazottak azt az észvesztő hírt hozták végig a vasuti állomásokon, hogy királyunkat meg- vagy agyonlőtték. Ez a hír, amelyet holmi táviratozások megerősíteni látszóttak, lelünk mélyéig megdöbbenett bennünket. Lázás izgalma alatt állottunk egész este s bizony sokaknak éjjel álmatlanság is elrabolta. Végre másnap reggel — előbb már lehetetlen volt — meggyőződést szereztünk a hír valótlanágáról, a nagy kő leesett szívünkről s megnyugodtunk. Hát hallatlan gazság az ily hírek gyártása és kolportálása. Annál nagyobb pedig, mert a telegrafot is belevonják s így e hírek valószínűségét kölcsönözik. Az ilyen hírek gyártója megérdemelné, hogy az őrltek házába csuknák vagy valami hideg börtönnel hűtenék le fölizgult agyának lázas rémképeit. Az ilyen hírek gyártója megérdemelné, hogy az őrltek házába csuknák vagy valami hideg börtönnel hűtenék le fölizgult agyának lázas rémképeit. Az ilyen hírek gyártója megérdemelné, hogy az őrltek házába csuknák vagy valami hideg börtönnel hűtenék le fölizgult agyának lázas rémképeit.

Rákóczi-ünnep Keszthelyen. A Keszthelyen időző egyetemi ifjuság aug 11-én Rákóczi emlékeztetésére meghatározott ünnepet rendezett. Este 9 óra körül vonult az ifjuság és a közönség lampionos menetben a Kossuth-nóta éneklése közben a városháza elé. A Himnusz után Gulácsy Sándor szép ünnepi beszédet mondott, melyre a dalkör a Szózatot énekelte. Az ünnepség színhelyéről a Kossuth-nóta éneklésével távozott. Másnap, aug. 12-én, ugyancsak az egyetemi ifjuság nagy-szabású kuruc-estét rendezett a balatonparti Hullám-szállóban, mely a Kuruc-szobor javára tekintélyes összeget jövedelmezett. A dalkör által előadott Himnusz után Lakatos Vince dr. főgimn. premontrai tanár nagy tetszéssel fogadott ünnepi beszédet mondott, Patyi István iglói tanár saját szerzeményét a *Kuruc költő búcsúját* adta elő nagy hatással. Eckhardt Antal keszthelyi karnagy zongorakísérete mellett Lévai Etel rodostói dalokat énekelte. A szép ünnepet a dalkör által előadott Szózat fejezte be. A város mindkét napon fel volt lobogóva. Sümegeben sok hazafias ünnepet rendeztek már. Hát Rákóczi-ünnep lesz-e? Rút dolog volna, ha e legideálisabb szabadságosunk ünnepeléséről feledkezünk meg.

Iskolaszéki gyűlés. A helybeli iskolaszék folyó hó 15-én délelőtt Eitner Sándor elnök vezetésével gyűlést tartott. Az elnökön kívül jelen voltak: Mojzer József alelnök, Németh János plébános, Barkóci Károly, Darnay Kajetán, Epstein Vilmos, Kovács Mihály, Lukonich Gábor, Luiszer Lajos, Sipos József h. bíró és Károlyi János igazgatóhelyettes. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után elnök jelentette, hogy Vendel Jánosné tanítónőt a vallás- és közoktatásügyi miniszter nyugalmazta, Barabás Ernő tanítót pedig kisceli kántortanítónővé választották meg. Az ekképen megüresedett állásokra pedig Tulok Aliz helyettes tanítónőt és Hajós Sándor segédtanítót léptette elő az iskolaszék, a megüresedett segédtanítói állásra pedig pályázatot hirdet.

Öreg 48-as honvéd súlyos balesete. A városunkban nagy népszerűségnek örvendő Joachinstal Istvánt, akit általában csak miniszter bácsinak neveznek, súlyos baleset érte f. hó 10-én délután. Udvarában van egy oltott szederfa, rakva avval a savanykás jóízű oltott szederrel. Miniszter bácsink kedveskedni óhajtott valakinek evvel a gyümölcssel s egy létrán fölment, hogy szédret szedjen. Jóságának azonban nagy ára lett. A létra foga eltört. Az is, amelyen állott, az is, amelybe fogózkodott. Leesett az öreg 77 éves ember, s eltörte lábaszárát. Súlyos betegen vitték a kórházba, ahol ápolás alá vették. A derék öregnek, ki mind honvédtizedes résztvevő a szabadságharcban is, súlyos balesete nagy részvétet keltett.

Iparkiállítás Szombathelyen. F. hó 15-én nyílik meg Szombathelyen az a nagyszabású iparkiállítás, melyen részt vesznek Vasvármegye összes iparosai, gyárai és ipartelepei. A kiállítás védnöke Széll Kálmán v. b. t. t. volt miniszterelnök, elnöke pedig Ehen Gyula orsz. képviselő. A rendkívül érdekes iparkiállítás a város egyik legszebb helyén fekvő kereskedelmi, polgári és izr. elemi iskolákban, valamint a tornacsarnokban és az ezen, közvetlenül szomszédos épületek udvarain van elhelyezve. A kiállítás 12 csoportra oszlik és a kiállított tárgyak 28 díszes teremben és 8 pavillonban nyertek elhelyezést. Négyezer kiállító vesz részt ezen a kiállításon, amelyen képviselve van a vármegye iparának minden ága. A kis- és nagyiparosok mellett kiállítanak az összes gyárak, melyeknek tekintélyes száma már egymagában is elegendő volna egy iparkiállításra. Az összes kiállító csupa remekbe készült dolgokkal szerepelnek, különösen érdekesek azonban a rendkívül fejlett gép-, fa-,

szővő- és fonóipar kiállításai. A kiállításnak virágokkal és dísznövényekkel remekül díszített területén két vendéglő és pompás korzó áll a közönség rendelkezésére. Minden este fényes kivillagítás, 5-1/8-ig pedig térzene szórazótatja a publikumot. Belépő-díj 50 fillér. Százon-jegy ára 4 korona. (Ennek a rendkívül érdekesnek és tanulságosnak ígérkező kiállításnak megtekintését melegen ajánljuk, különösen iparos polgártársainknak. Hasznot hozó lenne rájuk nézve a látogatás. Új dolgokat látnának, izlést és egyéb gyakorlati ismereteket szerezhetnének. Célszerű volna csoport kirándulást szervezni. Ebben az esetben — hisszük — utazási és egyéb kedvezményekben is részesülhetnek. Tessék ebben az irányban mozgalmat kelteni. Szerkesztő.)

Hirtelen halál. Bahár Antal zalaszántói bérlő f. hó 9-én, vasárnap este még megvaosorázott, azután szokása szerint elolvasta újságját s lefeküdt. Másnap reggel a gazdaasszonyának feltűnt, hogy úra, bár a megszokott idő elmúlt, nem kelt föl. Bement hozzá s rémülve látta, hogy gazdája halva fekszik ágyában. A 64 éves férfit bizonyosan szívizületés ölte meg. Halálhíre városunkban is mély megdöbbenést és igaz részvétet keltett, mert Bahár kedves, rokonszenves egyénisége közönséget keltett Sümegeben is. F. hó 12-én délelőtt 10 óra körül temették el nagy részvéttel. Végös tisztességben Sümegeből is sokan megjelentek.

Kolduló honvéd. Szívet facsaró dolog! Egy öreg 48-as honvéd kéregetett városunkban. Kezében szorongatta nyugdíj könyvét és keresztelőjét a magairgatólásra s szerény hangon rebegett egy kis álamizsnáért. Persze 72 korából nem tud megélni még egy öreg 48-as honvéd sem, aki pedig ugyancsak megszokhatta a nélkülözést a nagy idők viharaiiban. Nagy szégyene ez a nemzetnek. Nem annak a 48-as honvédnek, a magyár nemzetnek szégyene ez a koldulás. Valahára le kellene törölni ezt a szégyent, ami miatt pironkodik minden magyar ember arca.

A Balaton rózsája. Hozzátehetnők még e címhez: dráma négy felvonásban. Színhelye: Baja. Idő: jelenkor. A dráma meséje a következő: László Károly, a fiatal borbély és hajnyíró ipartestület jeles tagja, nem elégedett meg a dicsőséggel, amit a beretva és olló szerzett neki, a szép művész udvarolni kezdett a Muzsának és babérokra áhítozva. Ihlett percében megírta a „Balaton rózsája” című szindarabot, amelyet műpártoló uriaszónynak ajánlott. Minthogy a bajai parnasszus őrzői a szindarabot elég ügyes dolognak tartották, sőt nyelvezetét meg is dicsérték, a borbély szellemi termékét a katolikus legényegyesület jóvoltából színre is került. — A nagy nap lefolyása méltó volt az eseményhez. A kiváló Figarót ünnepelte az egész város; a lapok a feltűnt új tehetségről meleg sorokban emlékeztek meg; az ipartestület saját külön „büszkeségét” babérkoszorúkkal és mellével ajándékozta meg, amelyre minden valamire való zálogház 40 koronát adott volna. A dicsőség mámorossá tette nemcsak a sors kegyencét, de az összes bajai borbélyokat és olyan garádicos hajvágások és könnyeket facsaró borotválások nem estenek széles e hazában, mint Baján, ahol az összes borbélyok szonettekét faragták a habverés alatt és drámákról ábrándoztak a szépítő eljárás minden részleténél. Szavallva mosták a vendégek fejét és cake-walke lépésekben gyakorolták magukat, míg a bódorító vas melegegett. Szóval a dicsőség láza győtrött minden mesés fűrtű borbélyt. De haj! A végzet kárlehetetlen és irigy és a dicsőség szappanbuborék. László Károly ma már száműzöttben bolgong és a cintányérok hazájából lesújtottan menekül. A jeles férfiú ugyanis rossz percében összeveszett gazdájával, László Lajossal és ez, valószínűleg sárga irigységtől vezetett, hogy ő nem tud oly dicsőségre szert tenni, mint segédje letépte ennek fejéről a babért, és ez ottani lapokban írta, hogy a „Balaton rózsája” ezeltől tíz évvel mint „Tulipán királynő” már virágozott, Rózsa Kálmán budapesti könyvnyomdatulajdnos ki-

dásában meg is jelent, csak hogy nem László Károly írta, mert ő egyszerűen lemásolta.

— **Látképes sümegei levelezőlapok** nagy választékban kaphatók Horvát Gábornál, Sümegeben.

— **Ujdonság.** Grünfeld J. úri szabó Sümegeben értesíti a n. é. közönséget, hogy üzletében a legújabb divatú hazai szövetek kaphatók s fővárosi munkások által készítettnek el. Legújabb divat, olcsó árak, pontos kiszolgálás. Rendeljenek a vasalást egész éven át díjmentesen eszközöl s meghívásra dús választéku mintáival bárhol is megjelenik.

Közgazdaság.

Magyar biztosító intézetek.

Hazai általános biztosító társaság jég- és tűzkár ellen.

Közgazdasági életünknek a fejlődés rendjén immár elengedhetetlen kiegészítő részévé lett a biztosítás, a romboló elemek ellen való védekezés. A jég, a tűz a magtól a kalászig Damokles kardjaként lebegnek a gazda felett s a tűz még azután is kísérti. Hányszor teszik tönk्रे egy egész élet öntudatos munkáját a káros elemek s a ma még vagyonos gazda holnap már koldusbotot vehet a kezébe.

Ismeretes dolgok ezek, s mégis egész vidékek vannak, hol a gazdaember csupán a jószerecséire biza egész vagyonát.

Tagadhatatlan, hogy megvan az oka is ennek a huzódásnak.

Nem érti meg a nép a biztosítás szükséges voltát, mert a sors véletlene folytán még eddig elkerülték az elemek, s nem akadt, ki felvilágosítsa a véletlenben való bizalom veszedelmes voltát.

Ezeknek a körülményeknek az ismerete indította közéletünk vezető embereit arra, hogy a magyar nép életviszonyainak megfelelő biztosító társaságot létesítsenek. Azok, akiknek mindig szívében fektűt az ország népének anyagi helyzete, boldogulása, akik érzik, tudják, hogy az édes anyaföldbe rejlik a hazaszeretet, tömörülve tömörültek Kossuth Ferenc köré, az ő elnöklete és a jeles nemzetgazdász Tóth Pál vezérigazgató vezetése alatt megalkották a Hazai általános biztosító társaságot.

Lelekesítve hazafias érzésektől megküzdött minden akadállyal a társaság s 1899. óta, az egészséges fejlődés útján alig 4 év alatt olyan eredményeket ért el a jég- és tűzkárbiztosítás terén, melynél nagyobb haladást egyik intézet sem mutathat fel.

Elérte azt, hogy versenyképes tételleiért a magyar nép bizalommal viseltetik iránta, mert érzik, hogy e társaság minden ízében magyar.

Megvalósította a biztosító közönségnek jogos óhaját, hogy a károkat azonnal a legmagasabb összegben képes megtéríteni. Az ország ezer meg ezer lakója s hálatelt levelei a bizonyosság, hogy mennyi könnyet szárfított fel az utóbbi 4 év alatt a Hazai általános biztosító társaság. Ahol megjelent, ott nincsenek már éveken át porladó falak, szenesedett gerendák, mert a pusztulást nyomon követte az újraalkotás.

A magyar gazda, a magyar nép érdeke, hogy bizodalommal forduljon a Hazai általános biztosító társasághoz, mert a saját lelkéből fakadt s hazafias érzéseiben él. E törekvő intézetnek vállalkozását figyelemmel fogjuk kísérni s működéséte alkalomadtán visszatérünk.

Papp Ferenc.

— **Szalón légyfogyó.** Legújabb találmányu enyves szalagfogyó, mely a szobából és konyhából gyorsan kiirt minden legyet. Igen célszerű és nélkülözhetetlen találmány. Kapható Darnay Kálmán kereskedésében, Sümegeben. 1 tömb eredeti gyári ára 20 fillér.

Friss enyves légyfogyó is megérkezett, egy ív ára 3 fillér. — Süveg légyfogyó 1 db. 10 fillér.

PENTZ MIHÁLY
KÖFARAGÓ-MESTER
SÜMEGEN.

Nagy sirkő-raktár
bel- és külföldi márványokból,
granit és sienitből, stb. kövekből.

Elvállal és készít: siremlékeket,
uti keresztek, Szent-Háromság
szobrokat, kriptákat, épület munkákat s minden e szakmába vágó munkákat és javításokat . . .

Gazdák és állattenyésztők

figyelmébe ajánlom az állatok emésztését elősegítő

tápport,

mely eredeti csomagokban kapható

Márkus Salamon Fia cégnél, * * * Sümege.

Scharpf Jenő fogműterme
Köszegről.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy jelenleg **Tapolcán** tartózkodom. Együttal értesítem Sümeg és vidéke n. é. közönségét, hogy elfoglaltságom miatt Sümege nem jöhettek, de az érdeklődő közönség szíves megkeresésére tudatni fogom Sümege való érkezésemet.

Tisztelettel
Scharpf Jenő
fogtechnikus.

PÖSTYÉN:

Kénes iszapfürdők. Budapesttől 4 óra.
Köszvény-, csusz-, lechias-, exsudatok-nál
orvosilag első helyen ajánlva.
Tessék prospektust kérni. Fürdőigazgatóság.

2112/tk. 1903.

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümegi kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Weiler Gáspár végrehajthatónak Stern Sándor és neje Krausz Róza végrehajtást szenvedők elleni 4957 K. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyé-

ben a zalaegerszegi kir. törvényszék a sümegi járásbíró területén levő szentgrótmvárosi 305. sz. tjkvben f 164/b hráz alatt Stern Sándor és neje Krausz Róza tulajdonánál felvett ingatlanra 2550 K kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi szeptember hó 21-ik napján délelőtt 10 órakor Zalaszentgrót községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis; 92 korona

20 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A sümegi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság. Sümege, 1903. évi aug. 8-án.

Szerdahely, kir. aljbíró.

NYILATKOZATOK!

A Szt-Lukácsfürdői Kristály-forrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű ásványvíz és a chemical analysis alapján igen tiszta, calcium- és magnesium hidrokarbonatos ásványvíznek minősítendő.

Budapest, 1900. április 12-én.
A magyar kir. tudományos egyetem I. chemical intézete.

A vizsgált Szt-Lukácsfürdői Kristály-forrás ásványvizét bakteriologiai szempontból kitűnőnek kell minősíteni.

Budapest, 1899. április hó 5-én.
Budapest székesfőváros bakteriologiai intézete.

Budapest székesfőváros vegyészeti és tápazérvizsgáló intézete a Kristály-ásványvíz vizs. b. m. kir. belügyminiszter, 68327/IV. sz. a. engedélyezte, hogy a Kristályforrás „szénsavval telített ásványvíz” elnevezés alatt forgalomba hozassék.

anyagoktól egészen mentes és chemical szempontból egészségesnek minősítette. Az Országos Közegészségügyi Tanács a Kristályforrást oly ásványvíznek minősítette, mely helyes és tisztán való kezelés folytán a külföldön való versenyezésre más ásványvizekkel hivatott.

O. cs. és apost. kir. felsőge főudvarmesteri hivatalától. Az alulírott cs. és kir. Udvari gazdasági hivatal ezennel igazolja, hogy a Kristály Szt-Lukácsfürdői hegyiforrás igen kellemes ízű és üdítő italknak találtatott.

Bécs, 1901. augusztus 23-án.

A cs. és kir. udvari gazdasági hivatal:
Franz von Worlitzky, cs. és kir. udvari gazdasági igazgató

Minden egyes üveg, a külföldön is magyar címerrel van ellátva.

A németországi képviselőnek engedélyezte O. kir. Felsőge György poroszországi hercegi udvari szállítói címer.

A magyar kir. miniszterelnök 1903. május 13-iki 2031. sz. határozata folytán viselésre engedélyezett magyar állami címer.

A délamerikai képviselőnek engedélyezte argentiniai állami címer.

Ajánlják: Prof. Dr. Karáyi Frigyes, főrendiházi tag, az Országos igazságügyi tanács elnöke; Prof. Dr. Kéty Károly, a Magyar Orvos-szövetség elnöke; Prof. Dr. C. Malbran, a Közegészségügyi tanács elnöke Buenos-Airesben; Comm. Prof. Dr. Giuseppe Lippioni XIII. Leo pápa Szentisének orvosa Rómában és szerte több belföldi és külföldi kiváló gyakorló orvos, tanár és vegyész. — Dr. Riegler Gusztáv, a kolozsvári egyetem egészségügy tanára, az 1902. évi XII. magyar bakteriologiai kongresszuson a fergalomban lévő különböző ásványvizeknek bakteriologiai szempontból történt vizsgálatáról tartott előadásában logisztábnak a Szt-Lukácsfürdői Kristály-forrás ásványvizét jelentette ki.

Szt-Lukácsfürdő Kút:állalat Budán.

Grünfeld J. uri szabó nagy szövetraktára.

Figyelemre méltó! Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a legújabb őszi és téli valódi hazai és angol szövetek nagy választékban megérkeztek.

Raktáron tartok: Férfi öltönyök 12 koronától feljebb; iskolás fiú öltönyök 9 K-tól feljebb; gyermek öltönyök 4 K-tól feljebb. — Megrendelések gyorsan, pontosan és olcsón, kitűnő fővárosi munkások által készítettnek. — Üzletemben kapható: 1 öltönyre való (3 m.) őszi vagy téli hazai szövet 9 K 50 fill. Egy teljes öltönyhöz való bézés 3.50—4.40—6 koronáért.

Kiváló tisztelettel

Grünfeld J. uri szabó.

Minden vevő jogosítva van az árút (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX) díjmentesen megvizsgáltatni

Az első Trieszti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLABAN TRIEST mellett ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általánót ausztriai gyógyszerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll

1/2 palack 5 korona, 1/2 palack 2-80 korona. 10 palack rendelésénél 10% engedmény.

Kapható: Sümege, Márkus Salamon Fia fűszerkereskedésében; nagybani eladás a vidék részére Sattler Józsefnél, Nagy-Kanizsán.

Minden vevő jogosítva van az árút (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.